

Waarom duurzaamheid bij ontwikkelingswerk hoort

Verhaal

12 februari 2020

door Annemarie van den Berg

Beeld: Margreet Noordhof

Met dank aan Tearfund Nederland

Voor veel mensen is de link tussen het evangelie en opkomen voor armen en verdrukten een heel vanzelfsprekende. Voor ontwikkelingsorganisatie Tearfund is ook de inzet voor duurzaamheid onlosmakelijk verbonden met de strijd tegen armoede en onrecht.

Iemand die helder uit kan leggen hoe je vanuit de Bijbel een christelijke visie kunt vormen op zorg voor de aarde, is Dr. Ruth Valerio. Ruth Valerio is theoloog, milieuactivist en werkzaam bij Tearfund Engeland. In [een gloedvolle speech](#) tijdens The Justice Conference gaf zij haar visie op de verantwoordelijkheid die we als christenen hebben als het gaat over onze omgang met de wereld en haar natuurlijke hulpbronnen.

En in een interview dat ze gaf aan dagblad Trouw, zegt ze hierover: ‘God zegt in Genesis 1:31 dat alles wat hij gemaakt had zeer goed was. Dat is een theologisch statement. In het Engels zeggen we:

the matter matters for God. De materie doet ertoe. De christelijke theologie heeft zich te lang eenzijdig gericht op het immateriële, het bereiken van de hemel. Het idee was dat de wereld daaraan ondergeschikt is en vernietigd zal worden. Maar de bijbelse visie is juist dat God deze wereld vernieuwt en herstelt en dat de aarde dus van onmetelijke waarde is. Als christenen zouden we goed moeten zorgen voor de dingen die God waardevol vindt.’

‘Als christenen zouden we goed moeten zorgen voor de dingen die God waardevol vindt.’

Jezus was diepgeworteld in de natuurlijke wereld

Doordat in kerken de nadruk lange tijd lag op het hiernamaals, raakten de aarde en het hier en nu ondergeschikt. Volgens Ruth is het belangrijk om te zorgen voor een ander christelijk perspectief, vanuit een doordachte theologie. In hetzelfde interview zegt ze hierover: ‘Door te kijken naar Jezus' bijvoorbeeld: hij had niet alleen oog voor iemands spirituele staat, maar ook voor iemands fysieke welzijn. Jezus was diepgeworteld in de natuurlijke wereld. Hij groeide op het platteland op en veel van zijn vergelijkingen gaan over de natuur. In Kolossenzen staat dat Jezus aan het kruis alle dingen met God verzoende. Dus niet alleen de mensen, maar de hele wereld.

‘Armoede hangt samen met onrecht, mondiale systemen en het milieu.’

Gelukkig zien we dat kerken hier meer oog voor krijgen. In het Verenigd Koninkrijk hebben we 1500 eco-kerken en ik weet dat in Nederland iets soortgelijks gaande is. Dat is bemoedigend.’

Groene kerken

De eco-kerken waar Valerio naar verwijst, heten in Nederland ‘Groene Kerken’. Omdat voor Tearfund verduurzaming voluit hoort bij christen-zijn, startten we samen met Kerk in Actie de GroeneKerkenActie. Via deze actie stimuleren we dat kerken duurzamer en groener worden en dat die kerken – van beginner tot duurzame expert – elkaar vinden en aanmoedigen. Dat doen we onder andere door het organiseren van een Groenekerkendag en het aanbieden van een toolkit die kerken helpt om concrete stappen te zetten.

Campagneleider Hanna van der Horst: ‘Een duurzame levensstijl is een natuurlijke reactie op de prachtige schepping die ons is toevertrouwd, maar ook een vorm van naastenliefde. Hoe wij omgaan met de natuur en het klimaat, heeft invloed op de levenssituatie van mensen wereldwijd.’

Duurzaamheid en mensen ver weg

Dat onze omgang met de natuur en klimaat ook invloed heeft op de levenssituatie van mensen ver weg, is een belangrijke reden voor Tearfund om zich hard te maken voor een goede omgang met de aarde. Klimaatverandering is direct gelinkt aan onrecht. Want als we kijken naar landen die het hardst getroffen worden door de gevolgen van klimaatverandering, dan zijn het juist de arme landen. En juist deze landen hebben niet de middelen om zich goed voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Denk aan een land als Bangladesh met een zeer kwetsbaar kustgebied. Of aan kleine boeren die door waterschaarste steeds minder voedsel kunnen verbouwen, zoals in Peru.

Integrale kijk

Voor Tearfund is het belangrijk om met een integrale blik naar de wereld te kijken. Lees ook [‘Leiden betere relaties tot minder armoede?’](#) en [‘Wat heeft Integral Mission te maken met het werk van Tearfund?’](#). Armoede hangt samen met onrecht, mondiale systemen en het milieu. Die brede blik voorkomt ook dat je gaat polariseren; een gevaar dat [volgens Ruth Valerio](#) op de loer ligt. ‘Laten we ons niet richten op één element: mens òf natuur, je levensstijl veranderen òf de regering tot verandering aanzetten. Voor echte verandering is gezamenlijke actie op al deze terreinen nodig.’ En de Bijbel is hierbij een belangrijke inspiratiebron, stelt Ruth: ‘De Bijbel staat vol teksten over hoe we voor de armen, de wezen en de vreemdelingen, maar ook voor het land en de aarde moeten zorgen. Dat zijn geen optionele extra’s.’